

ÎNTRERPRINDERILE MICI ȘI MIJLOCII

în contextul aderării la Uniunea
Europeană

ÎNTRERPRINDERILE MICI ȘI MIJLOCII

---

1. Politica UE în domeniul IMM-urilor;
2. Impactul integrării asupra IMM-urilor;
3. Oportunități oferite de integrarea europeană;
4. Experiența noilor state membre.

Politica UE în domeniul IMM-urilor:

- ★ Baza legală: art. 157 al Tratatului Comunității Europene;
- ★ Acquis-ul comunitar, cu unele excepții, lasă la latitudinea statelor membre transpunerea în legislația națională și măsurile de implementare și aplicare;
- ★ Programul multianual pentru întreprinderi și antreprenoriat (2001-2005);
- ★ Programului Cadru în domeniul Competitivității și Inovării (2007-2013);
- ★ Comunicarea Comisiei „Implementarea Strategiei Lisabona – Politici moderne pentru IMM-uri privind creșterea economică și ocuparea forței de muncă”.
- ★ Comunicarea Comisiei “Punerea în aplicare a programului Comunitar Lisabona pentru creștere economică și crearea de noi locuri de muncă: transferul afacerilor – continuitate grație unui nou început”

Politica UE în domeniul IMM-urilor:

Consiliul European din 23-24 Martie a reiterat importanța acordată Strategiei Lisabona și necesitatea creării unui cadru pentru dezvoltarea potențialului economic, în special pentru IMM-uri prin:

- ★ dezvoltarea de strategii naționale și implementarea unor măsuri care să îmbunătățească competitivitatea, inovarea și productivitatea
- ★ dezvoltarea de politici comprehensive de susținere a IMM-urilor
- ★ găsirea de modalități specifice de reducere a poverii administrative și statistice care apare din aplicarea legislației în domeniu;
- ★ înființarea, până în 2007, a unui „ghișeu unic”, sau găsirea unei alte soluții cu efect echivalent,
- ★ crearea unui climat antreprenorial pozitiv și a unui cadru care să permită încurajarea antreprenoriatului.;
- ★ îmbunătățirea accesului la piață al IMM-urilor,
- ★ simplificarea regulilor privind ajutorul de stat în domeniul IMM și simplificarea procedurilor administrative.

Impactul integrării asupra IMM-urilor:

- ★ Impact diferit în funcție de domeniul de activitate și gradul de pregătire;
- ★ Deschiderea noilor piețe aduce presiune asupra IMM-urilor, acestea fiind mai expuse decât alte tipuri de agenți economici la numeroasele schimbări în mediul de afaceri;
- ★ Valorificarea aspectelor forte:
  - Costuri reduse ale forței de muncă;
  - Calificarea înaltă a forței de muncă;
  - Noutatea produselor pe piața UE
- ★ Eliminarea aspectelor negative:
  - Tehnologii de producție depășite;
  - Eficiență energetică scăzută;
  - Performanțe reduse în domeniul protecției mediului

Oportunități oferite de integrarea europeană:

- ★ UE va avea în 2007 o piață de 480 milioane de consumatori (cea mai mare piață din lume);
- ★ Îmbunătățirea mediului de afaceri;
- ★ Odată cu aderarea, circulația mărfurilor și serviciilor între România și UE devine complet liberă;
- ★ Utilizarea fondurilor comunitare ca surse de finanțare;
- ★ Regulile ajutorului de stat, mai permissive pentru IMM-uri decât pentru întreprinderile mari;

Recomandări

- ★ Consolidarea structurilor de reprezentare a intereselor;
- ★ Formularea de strategii de piață cu luarea în considerare a politicilor europene și acquis-ului comunitar;
- ★ Orientarea spre activități productive, modernizare și re tehnologizare;
- ★ Informare și atitudine pro-activă;

Sprijin pentru IMM-uri

- ★ Guvernamental – ajutor de stat
- ★ Comunitar – politica de coeziune

Ajutor de stat

Ajutoare regionale: ajutor de stat pentru întreprinderi mici nou-înființate (pentru start-up):

Condiții generale	-Să fie introdus gradual și, cel puțin pentru o perioadă inițială, ar trebui limitate doar la întreprinderile mici; -Să fie limitat în timp și redus progresiv			
Valoare max	-Regiuni 87(3)(a) – 2 milioane euro/întreprindere -Regiuni 87(3)(c) – 1 milion euro/întreprindere Sumele anuale acordate fiecărei întreprinderi nu pot depăși 33% din valorile maxime.			
Costuri eligibile	<ul style="list-style-type: none"> ■dobânzi pentru finanțări de la terți și o rată a dividendelor pentru capitalul propriu, nu mai mare decât rata de referință; ■chirii pentru echipament și clădiri de producție ■apă, energie, încălzire, taxe (excl. TVA și taxa pe profit) ■amortizare, tarife de leasing, salarii (inclusiv contribuții sociale) 			
Intensitate max			Intensitate max	
			Primii 3 ani de la înființare	Următorii 2 ani
	Rate standard	Regiuni 87 (3) (a) PIB/loc.< 60% media EU 25 PIB/loc.> 60% media EU 25	35% 25%	25% 15%
	Bonus	Regiuni cu densitate sub 12,5locuitori/km2 și insule sau alte comunități izolate cu o populație sub 5.000 locuitori	+5%	

Ajutor de stat

Ajutoare orizontale (I)

Intensitatea brută a ajutorului			
Categorii de ajutoare pentru IMM-uri:		Regiuni neasistate	Regiuni eligibile pentru ajutorul regional conform Art. 87(3)(a) și (c)
Ajutor pentru investiții	Întreprinderi mici: Întreprinderi mijlocii:	15,0% 7,5%	Plafon ajutor regional + bonus (conform hărții regionale aprobate de Comisie)
Ajutor pentru servicii de consultanță	până la 50% din costuri <i>Ajutorul poate fi acordat pentru <u>activități de consultanță și alte servicii</u> (dacă aceste servicii nu constituie o activitate permanentă sau periodică și dacă nu sunt legate de cheltuielile obișnuite de funcționare a întreprinderii) și activități (cum ar fi participarea la târguri și expoziții).</i>		

Ajutor de stat

Ajutoare orizontale (II)

Categorii de ajutoare pentru IMM-uri	
Ajutor pentru cercetare-dezvoltare	<ul style="list-style-type: none"> - pentru <u>cercetare fundamentală</u>: 100%; - pentru <u>cercetare aplicativă</u>: 60% (75%, în condiții speciale) - pentru <u>dezvoltare pre-competitivă</u>: 35% (50%, în condiții speciale)
	<i>În anumite condiții, valoarea ajutorului poate crește cu 10%, putând include, printre altele, costuri de personal și cheltuieli cu materiale și instrumente de cercetare.</i>
Ajutor pentru studii tehnice de fezabilitate	75% Ajutorul poate acoperi costurile realizării de studii tehnice de fezabilitate premergătoare cercetării aplicative și activităților de dezvoltare pre-competitivă.
Ajutor pentru acoperirea costurilor de obținere a brevetelor	Se aplică plafoanele de intensitate admisibile pentru activitatea de cercetare-dezvoltare care ar fi condus la obținerea drepturilor de proprietate intelectuală în cauză. Ajutorul poate acoperi costurile legate de obținerea/validarea brevetelor și a altor drepturi de proprietate intelectuală.

Politica de coeziune

Pachetul financiar

17,3 MLD EUR pentru România, în perioada 2007-2013

CONVERGENȚĂ	Fond	Contribuția UE (milioane Euro)
Program Operațional	Fond	Total 2007-2013
Competitivitate economică	FEDR	2240
Infrastructura de transport	FEDR+FC	4010
Infrastructura de mediu	FEDR+FC	3960
Dezvoltare regională	FEDR	3275
Asistența tehnică	FEDR	150
Resurse umane	FSE	3050
Capacitatea administrativă	FSE	185

Politica de coeziune

POS Competitivitate Economică

- ★ Instituție coordonatoare (autoritate de management): MEC – coordonează activitatea de ansamblu a programului
- ★ Organisme intermediare: ANIMMC, Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică, Ministerul Telecomunicației și tehnologiei, Autoritatea Națională pentru Turism – au ca sarcină principală implementarea operațiunilor
- ★ Aprilie 2006 – a fost finalizat proiectul și a fost transmis către Comisie
- ★ Mai – Noiembrie 2006 – au loc negocierile privind proiectul, urmând a fi aprobat de comun acord.
- ★ Finanțare – 2,24 mld. Euro pentru perioada 2007-2013

Politica de coeziune

POS Competitivitate Economică

- I. Dezvoltarea unui sistem inovativ de producție** – fondurile se acordă pentru investiții productive, pregătirea pentru concurența pe piață a întreprinderilor (în special IMM), accesul la credite și finanțare, dezvoltarea antreprenoriatului

- II. Creșterea competitivității economice prin cercetare-dezvoltare și inovare** – fondurile se acordă pentru cercetare și parteneriat între universități, institute de cercetare-dezvoltare și întreprinderi, investiții în infrastructura de CDI, accesul întreprinderilor (în special IMM) la CDI

- III. Tehnologia informației și comunicațiilor pentru sectoarele public și privat** – fondurile se acordă pentru susținerea utilizării tehnologiei informației, dezvoltarea și eficientizarea serviciilor publice electronice moderne, dezvoltarea e-economiei.

Politica de coeziune

POS Competitivitate Economică

- IV. Îmbunătățirea eficienței energetice, în condițiile dezvoltării durabile a sistemului energetic** – fondurile se vor acorda pentru îmbunătățirea eficienței energetice, valorificarea resurselor regenerabile de energie, reducerea impactului negativ al funcționării sistemului energetic asupra mediului

- V. România ca destinație atractivă pentru turism și afaceri** – fondurile se acordă pentru promovare turistică, dezvoltarea rețelei naționale de Centre de Informare și Promovarea Turistică

- VI. Asistență tehnică**

Politica de coeziune

- ★ IMM-urile pot beneficia de o dublă oportunitate în raport cu fondurile structurale:
  - posibilitatea de a beneficia de ele pentru dezvoltarea propriei activități,
  - viitori executați ai proiectelor obținute de beneficiari.
- ★ Reprezintă o provocare, necesitând pregătirea adecvată, tehnică și financiară,
- ★ Pentru a beneficia de aceste fonduri, orice posibil beneficiar ar trebui să se pregătească corespunzător, în special prin:
  - Alocarea în bugetele pe anii viitori a sumelor dedicate cofinanțării;
  - Pregătirea de proiecte mature și eligibile;
  - Angajarea de personal specializat și stimularea acestuia, pentru a se asigura de succesul proiectelor dezvoltate.

Exemplul Ungariei în utilizarea fondurilor structurale:

- ★ IMM-urile din această țară au reușit să acceseze în mod satisfăcător fondurile europene.
- ★ În anul 2004, peste 10.000 de aplicații au fost depuse în cadrul programelor cu finanțare europeană.
- ★ Peste 6000 au primit finanțare în valoare totală de aproximativ 330 milioane euro.
- ★ Per total, aproximativ 74% din totalul proiectelor care au primit finanțare în Ungarie au fost obținute de IMM-uri;

Posibile evoluții ale sectorului IMM după aderare, pe baza experienței Poloniei:

- ★ Teoriile negativiste conform cărora IMM-urile vor falimenta după aderare nu s-au adevărat.
- ★ Conform unei analize a Agenției Poloneze de Dezvoltare a Antreprenoriatului din Polonia, numai 4.600 de firme din cele peste 3.5 milioane IMM înregistrate au fost radiate în primul an după aderare, adică aproximativ 0.1% (majoritatea microîntreprinderi);
- ★ De asemenea, eficiența companiilor poloneze, măsurată prin acumulările și veniturile la sfârșitul anului 2004, a înregistrat o creștere substanțială;
- ★ Cererea internă după aderare a crescut ceea ce a dus la o creștere a profitului, care nu a fost însă urmată de o creștere a investițiilor;
- ★ Importurile nu au crescut substanțial;
- ★ Șomajul a rămas relativ constant, cu o ușoară tendință de scădere.

Estimări 2013

- ★ Cifra de afaceri a sectorului va fi de 4 ori mai mare decât cea din 2004;
- ★ Ponderea IMM-urilor în PIB se va ridica la 80% față de 66,8% cât a fost în 2004;
- ★ Ponderea locurilor de muncă din sectorul IMM va ajunge la 75%, față de 56,6% în 2004.